

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 49 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. Za oznanila plačuje se od četrstropne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vracajo. — Uredništvo in upravljeništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz delegacij.

Z veliko težavo je sedanji finančni minister pl. Dunajevski napravil ravnotežje v državnih financah. Zasluga za to pa ne gre le njemu, temveč vsem za stopnikom avstrijskih narodov, ki so z nenavadno požrtvovanostjo dovoljevali nove davke. Prišlo je že tako daleč, da najbistromnejši finančni minister že ne najde predmeta, ki bi se še dal obdačiti, oziroma pripadajoči davek še povišati, izvzemši morda jedino le borzo, glede katere ima finančni minister še vedno pomisleke, kedarkoli je govor o njenem obdačenju.

Veselili smo se, da smo vendar prišli do tega, da se je napravilo ravnotežje v državnem gospodarstvu. Gojili smo nado, da se bodo vendar jedenkrat začeli znižavati vsaj najbolj občutni davki ali pa, da se bode kaj več denarja ulagalo za investicije v raznih posebno potrebnih deželab. Vse to naše upanje je pa uničil v petek v odseku avstrijske delegacije vojni minister Bauer.

Z odkritosrčnostjo pravega vojaka je izjavil minister, da na znižanje vojnega budžeta ni misliti, temveč se bodo naravno množile potrebščine, dokler si bodo povsod prizadevali povišati vojno silo. Drugo leto budžet gotovo ne bodo manji. Letos se bi tudi bilo več zahtevalo, pa se je vojna uprava morala omejevati z ozirom na državne finance. Potem je vojni minister rekel, da se bode moralo pomnožiti prezenčno število vojakov. Skupnih jednokratnih izdatkov bude 100 morda celo 120 milijonov goldinarjev. Besede, ki jih je minister pri tej priliki rabil, nam neso popolnoma gotove. "Kar so o tem poročali razni listi, ni povsem zanesljivo. Minister nam je v pozneji seji odsekovi stvar nekoliko popravil, pa popravil je le toliko, da se omenjeni izdatki ne tičejo le pomnoženja prezenčnega števila vojakov, temveč so v imenovani vsoti obseženi tudi drugi izdatki. Koncem je rekel minister, da sedanje stanje v Evropi se bode moralo končati, budi si s katastrofo, budi si z radikalnim ozdravljenjem miru."

Zadnje besede ministrove tudi ne vzbujajo baš posebno lepih nad. Le prejasno se vidi iz njih, da se v vladnih krogih bojé, da se bode nerešeno evropsko vprašanje moralo rešiti z vojno. S pristav-

kom o radikalnem ozdravljenji miru hotel je minister, kakor se nam dozdeva, le posladiti grenko svoje naznani.

Kakor se iz daljne obravnave v odseku dā posneti, ne gre tu le za jednokratne izdatke, temveč se bode tudi redni vojni letni budget povišal vsaj za kacih 20 milijonov goldinarjev na leto. To gotovo ni vesela perspektiva. Ko so nekateri delegati izražali proti temu osnovane pomisleke in misli, da se povišanje vojske ne ujema prav z vojaškim zakonom ter da bi taka bremena bila le prevelika, je vojni minister odgovoril, da vojna uprava ne bode nikakor mogla odstopiti od teh novih zahtev.

Mi smo se takoj bali, ko so v Nemčiji sklenili, povišati vojsko, da jo bodo tudi pri nas, in sedaj smo to zagotovilo izvedeli iz ust vojnega ministra. Ta večja državna bremena so vsekakor posledica zvezze z Nemčijo. Kaj pa imamo od te zvezze, ki nam naklada toliko bremen. Ničesar. Doslej so nam vedno zagotavljali, da tripelaliansca vzdržuje mir, a sedaj je vojni minister še to nado nam razrušil, rekoč, da bode morda kaka katastrofa naredila konec sedanemu stanju v Evropi.

Vojnega ministra besede vzbudile so mej delegati veliko senzacijo, isto tako naše so glasen odmev v vseh časopisih, izmej katerih glavna glasila Dunajska kar odkrito trdijo, da je to pričetek mobilizacije. Mi pa nesmo tega mnenja. Položaj je res napet, politični vzduh poln brezdimnega smodnika in britkih bajonetov, stanje neznosno, a odgovornost za vsacega, ki bi vojno pričel, ogromna, morda usodna. Zato si bodo odločujoči krogi dobro premisli, predno bodo dali besedo kanonom in puškam repetirkam.

Nemčija in Rusija.

Ko je odstopil knez Bismarck, so mnogi mislili, da se bodo obnovilo staro prijateljstvo med Nemčijo in Rusijo, zlasti, ker se je razglašalo, da letos potuje cesar Viljem zopet v Rusijo in ga spremlja novi kancelar general Caprivi. Nekaj tednov pozneje so "Times" dobile poročilo iz Berolina, da se je ruski car zopet odločil za obnovljenje starega nemškega prijateljstva. Mi vsem tem glasovom nesmo verovali, in kakor se vidi, smo prav imeli.

Vsi navzoči prestrašili so se tega ter hiteli deklici na pomoč.

Krištof jo prvi prestreže v naročje.

"Za Boga, Jitka, kaj ti je?" vsklikne Dobran strahoma.

"Nič hudega, mala vrtoglavica", šepetá deklica ter nadaljuje, obrnivši se h Krištofu:

"Kaj, ne, da me ne ostaviš?"

"Ne ostavim te," pritrdi mladenič ter jej vroče poljubuje desnico.

Za drugo roko držal jo je Habernfeld ter skrbno pazil, kako jej bibe žila; a obraz se mu je čimdalje bolj mračil. Jitka se je tresla. Zdravnik je slutil, da je nastopilo važno trenotje.

Čez malo časa šepetala je deklica, kateri je obliče tako pobledelo, da je bilo skoro kakor mramorno: "Oče . . . Krištof, ali vidita tisti žar tam-le? Solnce vzhaja . . . krasno je. O Bog, kako je krasno . . . in ta pokrajina . . . A kaj je to? Naglo se temni . . . vse, vse je izginilo . . . ničesar ne vidim več . . . že . . ."

Poslednje besede šepetala je tihaje, potem pa je počasi zaprla oči; glava se jej je nagnila, telo je vstrepetalo in Jitke ni bilo več mej živimi.

Odstop kneza Bismarcka ni dal nobenega podvoda za premembo ruske vnanje politike. Bismarck sam ni bil nasprotnik Rusiji. Zveze z Avstrijo ni sklepal iz sovraštva do Rusije, temveč le zaradi tega, ker si Nemčija ni bila več gotova ruskega prijateljstva. Bismarck je računal s prihodnjostjo. Sedaj, ko ni vedel, bi li Rusi še branili hrbet Nemcem, ko bi prišlo do vojne s Francijo, je bilo potrebno, da si zagotovi prijateljstvo Avstrije. Da ni Nemčija z našo državo sklenila zveze, bi se bila utegnila napraviti še zveza med Francijo in Avstrijo. Za tako zvezo je bil že pokojni Beust. Kdo vé, če bi se grof Andrássy ne bil dal za njo pridobiti, zlasti ker Madjari gojé precejšnje simpatije do Francov. Ruski diplomati navadno dolže Bismarcka, da je na Berolinskem kongresu premalo podpiral Rusijo. Ta stvar pa še tudi ni dognana. Najbrž hočejo ruski diplomati s tem le opravičevati svojo nespretnost. Znano je, da je na Berolinskem kongresu Rusija imela zastopnike, ki še balkanskih odnošajev dobro poznali neso. Tudi si je že poprej z nekim dogovorom z Anglijo zvezala roke.

Tisti ruski diplomati, ki so v Berolinu sedeli za zeleno mizo, pa že tudi davno neso v službi; dva sta že umrli. Sedanji vodje ruske vnanje politike pa gotovo neso imeli nikake osobne mržnje do Bismarcka. Da pa Giers vendar ne mara za obnovljenje prijateljstva z Nemčijo, so gotovo drugi nagibi, s katerimi nema osoba bivšega kancelarja nič opraviti.

Bismarck je tudi vse storil, da bi si pridobil prijateljstvo Rusije. Pri sklepanji zveze z Avstrijo se je izgovarjal, da Nemčija naše politike na Balkanu ne bode branila. Nemška oficijozna glasila so že večkrat izjavila, da Nemčija nema nič proti temu, če si Rusija prisvoji tudi morske ožine, ki drže v Črno morje. Te ožine so velike važnosti za razvoj Rusije in prav za prav jedro vsega orijentskega vprašanja. Kimska vojna se je bila zaradi teh ožin in poslednja vojna med Rusijo in Turčijo je gotovo imela isti namen. Rusija hoče, da bode Črno morje izključno rusko morje, da bodo že ladje pri uhodu v to morje morale plačevati Rusiji carino. Še le s pridobljenjem teh ožin bi se ruska obrtnja in trgovina prav razvila. Take politike se vedno drže ruski državniki, zato pa hité povekšavati črno-

LISTEK.

Uničeno življenje.

Ceški spisal Ladislav Stroupežnický; preložil Vinko.

IX.

(Daje.)

Dobran je mislil, da bi ne bilo pametno, še delj napenjati dekletovega duhá, in ker je iz Habernfeldovega vedenja uvideval, da tudi on tako misli, sklenil je, da pokliče Krištofa. To je tudi storil.

Mladenič stopi v sobo; videč Jitko bledo, slabotno, bil je tako zadet, da niti besedice ni mogel izpregovoriti.

Jitka pa se vskloni ter ga vsprejme z neizrečenim veseljem.

"Pričakovala sem te, dragec . . . prišel si . . . Kako si dober!"

Krištof razpnè roki ter jej hiti nasproti:

Tudi ona se nekolikokrat naglo prestopi, a namah se ustavi. Ni mogla več dalje . . . pričela se je opotekati.

"Mrtva je!" izpregovorí Habernfeld z mračnim glasom.

Dobrana so ostavile moči, omedlel je.

Habernfeld položi Jitkino truplo na posteljo, potem pa vso svojo skrb obrne na Dobrana, da bi se zopet zavedel.

In Krištof, kateremu je srce trgalo kruta bolest, zakril si je obraz ter bridko plakal. Jedina nuda, ki je doslej živila v njegovem srcu, bila je uničena . . . Bodočnost zdela se mu je sedaj pustinja, po kateri mora iti dalje navzlic upehanosti,

Vest o Jitkini smrti raznesla se je naglo po naselbini. Nekateri bratje so hiteli, da prinesó Dobranu v njegovi bēdi tolažbe s prijaznimi besedami ter tolažijo tudi Krištofa; čez nekaj časa pa so oba odvedli iz sobe, kjer je ležala Jitka.

"Kaj bi bilo vzrok tako nenadne smrti?" povpraševali so nekateri bratje Habernfelda.

"To ni nepričakovana smrt . . . slutil sem, da Jitka kmalu ostavi ta svet. Njeno zdravje zadnja leta ni bilo trdno, slabela je, plučna bolezna jo je izjedala, žalost jo je mučila . . . Nenadno veselje nad prihodom moža, katerega je vroče ljubila, uplivalo je tako močno nanjo, da je porušilo slabí

morsko mornarico in utrjevati čnomorska obrežja. V Bolgariji pa le zaradi tega želje Rusiji prijazno vlogo, ker bode ta dežela oporišče za vojne operacije proti Carigradu. To vedo tudi Angleži, zato so pa bili o svojem času potegnili se za razdelitev Bolgarske, pozneje pa pridobili Batenberžana na svojo stran in bolgarsko politiko zaveli na Rusiji sovražna pota.

Čudno se bode marsikomu zdele, da ruskega priateljstva z Nemčijo tudi ni pridobiti niti za tako ceno, da Nemci dadé Rusiji popolnoma svobodno roko v Bolgariji in ob Bosporu. Sedaj se kaže Rusiji lepa priložnost, da pride do svojega že tako dolgo zaželenega smotra. Če tudi je ta ponudba kako vabljiva, vendar se iz Peterburga piše „Politische Correspondenz“, katera dobiva dopise iz diplomatskih krogov, da Rusi tudi s tem pogoju ne obnové priateljstva z Nemci.

Če stvar natančneje preudarjam, nam bodo kmalu jasno, zakaj Rusi ne marajo za nemško priateljstvo. Ruski državniki so jako previdni. Skušnje so jih zbistrike. Sedaj nečejo več ostati na polu pota. Nemško priateljstvo bi jim itak dosti ne koristilo. Če bodo Rusi začeli čete pomikati proti Carigradu, se jim Nemci najbrž ne bodo postavili na pot, ampak druge države. Bismarck sam je dovoljkrat se izrazil, da Nemcev balkanske zadeve nič ne brigajo. Če obnove Rusi z Nemci priateljstvo, bi si na jednej strani naložili dolžnost, da varujejo Nemcem hrbet v vojni s Francozi, na drugej bi si pa nakopali sovraštvo Francije, katera lahko v orijentu Rusom mnogo več škoduje nego Nemci koristiti morejo. Francozi so bogat narod, lahko torej z denarjem podpirajo operacije proti Rusom. Francosko brodovje je tako silno, da ga lahko odpošlje velik oddelek proti Rusiji v Črno morje, če bi tudi hkratu imeli vojno z Nemci. Rusi bi pri sedanjem položaji pri Carigradu najbrž zadeli na Turke, Lahe, Angleze, Avstrije in Francoze, če tudi sklenejo priateljstvo z Nemci.

Ruska diplomacija torej ve, da jej sedaj Nemčija nič koristiti ne more in bode zatorej čakala, da se položaj zanje ugodno premeni. Skušala bode ob orijentskem vprašanju sporazumeti se z onimi narodi, kateri so pri tem v prvi vrsti interesovani. Videli smo, s kako prijaznostjo so vsprejemali italijanskega kraljeviča potujočega po Rusiji. To odlikovanje prestolonaslednika italijanskega kraljestva je gotovo imelo posebne namene, namreč če bi bilo mogoče sporazumeti se glede orijentnih zadev. Ravno tako Rusi iz jednakih ozirov gojé priateljstvo s Francozi. Včasih so se pa čuli tudi v russkih oficijskih listih glasovi, da bi se sporazumeli z Avstrijo. Govorilo se je že tudi o sporazumljenju z Anglijo. Vse to dokazuje, da v Peterburgu dobro poznajo faktorje, kateri jim morejo pomagati do ugodne rešitve orijentskega vprašanja. Ker se pa sedaj ti faktorji pridobiti ne morejo, hočejo počakati ugodnejšega položaja. Rusija ima dovolj življenske moči, da še lahko čaka. Zaradi tega in iz mnogih drugih uzrokov si v Berolini zmanj prizadevajo pridobiti rusko priateljstvo. Rusija je Nemčiji nasproti nezaupna in to jej je korist, kajti

ustroj telesa, in dasiravno smo jo počasi pripravili na iznenadenje, zgodilo se je vendar, cesar sem se zmirom bal . . . velika, nagla vzburjenost prinesla je smrt.“

„A tistem mlademu možu zamolčite to okolnost, ker to bi njegovo bolest silno povečalo,“ svetuje jeden izmej bratov.

„Te sem tudi storil in o tej stvari ne budem govoril tudi pozneje“, pritrdi Habernfeld.

Po tem razgovoru so tudi ti ostavili sobo.

In ko se je nočni plašč razgrnil čez Ochrano, molil je zbor bratov in sester pri mrtvem truplu uboge Jitke.

Tretji dan je cela občina devojko spremila do groba. Položili so jo v blagoslovljeno zemljo, da se tam odpočije v večnem spanju. Krištof se je še nekoliko dnij mudil v Ochrano ter tolažil Dobrana, potrtega vsled hčerine izgube, čeprav je sam potreboval tolažbe.

Nazadnje podal se je na pot. Nameraval je celo leto bivati v tujih deželah, nadejaje se, da z raznimi dojmi nekoliko uduši svojo zalost. Da prijatelja svojega ostavi v dobrih rokah, o tem ni dvojil, kajti bratje ochranovski so si zelo prizadevali, da bi potolažili njegovo tugo.

Zaplakala sta oba, ko sta se ločila.

(Dale prih.)

odkar tira politiko proste roke, je faktično političko težišče v Peterburgu, ne pa v Berolinu.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 16. junija.

Novi poznanjski nadškof.

Berolinski listi pišejo, da bode novi poznanjski nadškof vojaški prošt, škof Assman. Po rodu je Nemec, kakor je bil pokojni Dinder, in bode javljne Poljakom naklonjen. Govori se, da je več poljščini. Nemška vlada hoče s tem pospešiti ponemčevanje Poljakov, da jim pošilja nemške višje duševne pastirje. Vatikan jo pa žal pri tem podpira iz političnih ozirov.

Deželnozborske volitve.

Oklic moravske staročeške stranke posebno naglaša potrebo sloge pri volitvah in kaže na Nemce kako složni so ob volitvah. Oklic obžaluje kompromis, ki se je sklenil mej srednjem liberalno stranko veleposestva. Potem se omenja českoneška sprava in pravi, da mej moravskimi Čehi to vzbuja grenka čuvstva, da vlada ničesar ne stori za češko večino moravske kronovine. Koncem se pa naglaša, da hočejo s skrajnimi sredstvi nadaljevati boj in zahtevati premembo deželnozborskega volilnega reda. Mora se pomnožiti število poslancev kmetskih občin, da Čehi dobe v deželnem zboru večino. — Kakšna skrajna sredstva se mislijo v oklici, ne vemo, morda res mislijo Čehi, če se nanje ne bode dovolj oziralo, ostaviti moravski deželni zbor, kar bi bilo gotovo najbolj pametno.

Jezikovno vprašanje na Češkem.

Hude debate v češkem deželnem zboru so tudi na vlado imele nekoliko upliva. To se vidi iz tega, da se pri treh razpisanih mestih sodnih uradnikov v nemškem delu dežele zahteva znanje obeh deželnih jezikov. Vlada se najbrž boji, da bi si sicer jeseni še Staročehi za spravo glasovati ne upali. Staročeški listi se tega razpisa jako veseli. Nam se pa to veselje ne dozdeva popolnoma opravljeno. Grof Schönborn gotovo še ni odstopil od prejšnjih načel, ker sicer bi bil že razveljavil svojo jezikovno naredbo z dne 3. februarja 1890. Če vlada sedaj drugače postopa, kakor je pred par meseci, je temu le to povod, da hoče spravo spraviti pod streho. Ko se to zgodi, bode pa zopet pokazala pravo barvo. Zaradi tega je treba biti Čehom jako previdnim.

Vniranje države.

Avstrija in Srbija.

Srbski listi zadnji čas neso nič posebno prijazno pisali o Avstriji in sploh v Srbiji ni vlekla Avstriji prijazna sapa. To je bilo dalo povod, da je Kašnoky v odsekih obeh delegacij kaj osorno govoril o Srbiji. Ogerska vlada je pa prepovedala uvažanje prašičev iz Srbije, kar je vzbudilo v Srbiji veliko nevoljo. Vlada bode poskušala z lepo doseči, da se prekliče ta naredba. Če se ne prekliče, utegne biti začetek hudi narodnogospodarski borbi. V Srbiji zahtevajo, da se zabrani transitni promet iz Avstrije v Bolgarijo. Nemški in madjarski listi sedaj pišejo, da bi od take narodnogospodarske borbe imela škodo le Srbija. Mi ne poznamo toliko razmer, da bi mogli o tem soditi, kajti manjka nam štatičnih podatkov. Omeniti pa moramo, da se je o svojem času tudi mislilo, da bode Rumunija kmalu podlegla v carinski borbi z Avstrijo, sedaj se pa kaže, da ima največ škode le avstrijska industrija, ki je zgubila mnogo trgovališč. Če začne narodnogospodarsko borbo s Srbijo, utegne zgubiti še več trgovališč na Balkanu.

Bonapartizem.

Ko je boulangizem na Francoskem zginil, so se zopet bolj začeli gibati bonapartovci. V Parizu in provincijah prirejajo bankete. Princ Viktor se obnaša popolnoma kakor pretendent in kliče v Bruselj visoke uradnike družega cesarstva, da poskuša njih udanost. Dosedaj pa princ ni imel posebne sreče. Preveril se je, da se je več uradnikov izneverilo, najbrž zato, ker so blagajnice bonapartovske prazne. Oče pa sina tudi nikakor ne podpira, ker nema upanja, da bi te agitacije imele kaj uspeha.

Premembra poslovnega reda angleškega parlamenta.

Ker opozicija z raznimi predlogi zavlačuje rešitev vladne irske predlage, se vlada boji, da bi stvar ostala nerešena. Sklenila je torej predlagati tako premembo poslovnega parlamentskega reda, da se bode posvetovanje o kakem zakonu lahko nadaljevalo v novem zasedanju, če se v jednem zasedanju ne reši. Sedaj se je v takih slučajih vsa stvar moralna znova začeti. Unijonistični liberalci so se izrekli za tako premembo poslovnega reda, nekateri konservativci se pa še pomicajo. Vlada se nadeja, da bode dobila večino.

Priznanje brazilijske republike.

Francoska vlada je sklenila priznati brazilijsko republiko, ko so se uredila nekatera preporna vprašanja med Francijo in Brazilijo. V kratkem bode Carnot vsprejel brazilijskega poslanika. Sčasom bodo pa tudi druge evropske države priznale republiko, videvši, da se cesarstvo ne bode nikdar ob-

novilo. Počakale bodo pa seveda, da se razmeré v deželi definitivno uravnajo.

Dopisi.

Iz Ljubljane 14. junija. („Gewerbliche Fortbildungsschule“.) Že od nekdaj je skrbel vsak narod za izobražbo svojo, da se je le zavedal samega sebe. Znano nam je, kako so se grški mladeniči učili od modrijanov in imenitni Rimljani so celo najemali Grke (največ sužnje), da so jim poučevali otroke, ali pa so pošiljali že tudi odrasle mladeniče na Grško, da se priuče tamšnjim vedam. Ako prebiramo zgodovino, uvidimo kmalu, kolike važnosti je bila starim narodom izobražba. Da, bila je, toda oni so živelii v dobi, ko je bila omika še silno težavna, pa navzlie temu so bili v marsičem prednamci bolj omikani nego mi, ki imamo vsakovrstnih pripomočkov na izbiro; samo dobre volje nam manjka poprijeti se teh. Nikari misliti, da je že „nobl“ poklon, ali hinavski nasmej znamenje prave olike! Ne, to so le pene, samo momentane vrednosti. Toda tukaj ne mislim toliko omenjene „mode“, nego duševno, znanstveno omiko.

Kakor nekdanje, tako se tudi sedanje človeštvo baje trudi močno za pravo narodno omiko skoraj po celem svetu. Le malokje je vlada oziroma vodstvo naroda tako vnemarno, da bi ne osnovalo dosti ljudskih ali osnovnih šol, srednjih in viših. Pri nas je v tem oziru v obče srednja pot, le ponavljalne ali strokovne šole so še zelo nedostatne. V našem mestu je več šol rokodelskih učencev, mej katerimi se najbolj odlikuje po strokah učnih „Gewerbliche Fortbildungsschule“ v tukajšnji realki. V njej se poučujejo rokodelski učenci, večina bodočih meščanov. In ako ni ta odgoja na narodni podlagi, je li mogoče, da bode ta mladina popolnoma narodna, in je li mogoče, da se toliko izuri v tujem jeziku, da ga bode mogla v pismu rabiti?! To ni mogoče, taka šola je torej ničeva za nas. — V tej šoli se v resnici uče vajenci mnogih lepih in potrebnih stvari, toda veliko vesneje bi bil pouk v slovenščini, vsaj v nekaterih strokah bi si ga mi srčno želeli. Poučujejo tam realski gospodje profesorji: risanje, računanje, spisje (Geschäft Aufsatz) in neobligatno: fiziko, kemijo in modeliranje. Večina gospodov profesorjev pač tudi pojasni v domačem jeziku to, kar razlagata v nemškem, in tako se vsaj nekoliko sproti omenjena nedostatnost popravlja. Če je že ravno po mnenju nekaterikov tako važna nemščina, naj se poučuje, samo da bi le spisje bilo tudi slovensko. In ako se osnovatelji, te šole v vsem lahko opravijo, v poslednjem se ne morejo. Naj le blagovolje interesenti stvar resno premisliti. — Zakaj mora biti tukaj baš nemški učni jezik? Le pomislimo, koliko potrebuje rokodelec spisja v življenju, in pa na možnost izvezbanja v pisnem jeziku nemškem. Po jedno uro na teden spisje je vendar premalo, že ako bi se poučevalo v slovenščini! Pač lahko uvidimo, kolika pomankljivost je to. Rokodelski učenci (z malimi izjemami) so veči slovenščine, in jedino s to bi se jim bilo mogoče okoristiti, pri taki odgoji pa ne znajo iz šole izstopivši nobenega pisnega jezika. Tega pa seveda ne morem tajiti, da bo marsikdo nemščino rabil, a pripomnim tudi, da materinščino še sedaj potrebuje in jo tudi gotovo bode v poznejem življenju. Čemu torej segati hlastneje po negotovem, kakor gotovem dobičku?

Razun tega mi še nekaj ne ugaja. To, da imajo rokodelski učenci le po zimi od 1. oktobra pa do 15. sušca ob delavnih večerih in ob nedeljah dopoludne pouk in nadalje le ob nedeljah in pa modeliranje v tednu. Zakaj tudi poleti ni šole? Vem, da bi mi marsikdo natvezil polno vzrokov, ki bi pa nikakor ne bili opravičeni. In samo na realki neha tako zgodaj večerni pouk! No, če je tako prav, in če je to v prospehu naš, pa bodi tako! — Naše vodstvo menda peha od naroda svojega — slovenskega, vsako omiko. Ali bi morda v resnici ne bilo dobro, da bi kaka dva večera bila v pouk odločena tudi poleti? Vemo pač, da ima delavski stan v poletnem času dosti dela, in bi mojstrom to ne bilo všeč, toda nam je treba pouka. Koliko lože se bode tudi to izvršilo, ako se vpelje zakon za zahtevano normalno urenje delo! Jaz mislim, da bi se potem vsemu temu ne upiral nihče, ker vsak mojster sam dobro čuti potrebo šolsko. Gotovo vem, da bodo pritrtili tem malim opazkam vse. Seveda, treba bi bilo zraven tega tudi strože ravnati s strani mojstrov, magistrata in profesorjev, ne pa kakor sedaj, da pridejo učenci v solo, le kadar se jim zljubi. Še le potem,

kadar bi dobila ta šola stroža pravila in pa narodno podlago, še le tedaj bi mogla vspevati, kakor bi morala taka šola. — Ni pa upanja, dokler ne preosnujejo teh stvari interesenti! — nm.

Iz Črne na Koroškem, 15. junija. [Izv. dop.] Gospod F. H. je s svojim nepotrebnim, neresničnim in neumestnim dopisom v „Slovenci“ dregnil pri nas v pravo sršenovo gnezdo ter naše zavedne in poštene Črnjane hudo razjaril in razčalil. S tem nepremišljenim korakom ni storil konca „prepiru“, ker zdaj se bode ta še le pravo za pravo pričel in provzročil ga je na željo g. župnika Centriha g. F. H. sam. „Prepir“ ta ni le mej župnikom in Walterjem, kakor meni g. F. H., temveč obstoji mej prvim in celo národno strankom, t. j. mej vsemi kmeti in posestniki, razun jednega. Župnik Centrih noče priznati, da je cela národna stranka proti njemu, ker se tega sramuje, in gospod F. H. je govoril v „Slovenci“ o prepiru, katerega ni. Na naši slovenski strani je proti župniku le zaradi tega mržnja nastala, ker se on ostentativno oklepa stranke nemških liberalnih gozdarjev in drugih pustolovcev. Mi pa tudi ne zahtevamo od njega kakih posebnih koncesij; zadovoljni bi bili, ako bi se postavil na neutralno stališče in bi našemu delu ne nasprotoval. Nevolja proti župniku pokazala se je na slovenski strani že tedaj, ko smo se prepričali, da je skušal zasmehovati našo podružnico sv. Cirila in Metoda. Koj v začetku njegovega prihoda so šli gospoda župnika naši možaki prosit, da bi prevzel pisarije in vodstvo prevažne naše podružnice, ali on je imel za vse prošnje gluha ušesa, ker so mu gozdarski hlapci že prej v glavo vtisnili, da podružnica ta nema obstanka in da je le nekaj kmetov shujskanih, ki bodo pa že k pameti prišli ako se jih bode g. župnik ogibal. Od tod datira mržnja do njega; ta mržnja pa je dospela do vrhunca, ko je nemšurska stranka mej svojekozinskoz nemšurske kandidate tudi župnika Centriha zasvojega kandidata postavila proti kandidatom národne stranke. Sedaj se je mržnja še podvojila, ko je župnik Centrih pred kratkim časom pri volitvi župana dal svoj glas najhujšemu za grizzencu in liberalcu, ki ne vidi šestkrat v letu cerkve od znotraj in ki je v Črno privandal — oštirju Engelbogen-u — namesto večlet nemu konservativnemu in skušenemu prejšnjemu županu. To je najnovejši slavni čin Centrihove „jedinoprave politike v Črni“. — Gospod F. H., kaj pravite Vi k temu??

Župnik Centrih bi imel, ako bi hotel, lehko delo pri nas, ker našel je tukaj že vse pripravljeno; na njegovi strani bi bili vsi kmetje in posestniki, katere je drugodi treba še le za slovenstvo pridobivati in buditi. Ali njegov znani ponos (ne vemo zakaj?) in sklep, ki ga je storil z nekim drugim bližnjim mlačnim prijateljem in tovarišem, ne se več vtikati v slovenske zadeve, ter brzo skleneno prijateljstvo s Črnsko nemškutarsko kliko, so ga odvračali od nadaljevanja národnega dela. Ker je tako daleč zabredel, da ga je sram, zato se je obrnil najbrže s prošnjo do g. F. H., naj bi ga v „Slovenci“ opral in pred slovenskim svetom njebove malo junaške čine nekoliko opravičil. Poslednji se je res dal premotiti ter pisal v rečenem listu povsem v Centrihovem duhu, a s tem si tudi pri nas nakopal mnogo sovraštva. Pojasniti pa moramo mimogredě g. F. H. tudi to, da Črna ne voli samo treh, marveč ona voli pet volilnih mož, in ali gre toliko glasov od sebe odganjati, to prepuščamo radi g. F. H. v preudarek.

Ker se je pa že toliko pisalo o Črnskih gozdarjih in o tukajšnjih nemških liberalcih, naj Vam povemo, da je v Črni glava vsemu nasprotnemu gibaju grofa Thurna nadgozdar Wurzer, bivši žandarm in iz slov. župnije Gorje na Zilji domá. Ta ima dva pomagača, „Forstwarta“, in vsak teh dveh revežev ima za vse to delo skupaj komaj po 25 gld. plače na mesec. (Ni za živeti, ne za umreti.) Wurzerjevi pristaši so dalje: oštir G e r š a k, domá od Sotle, imenovani sedanji župan E n g e l b o g e n, poprej čevljar, in oba učitelja, jeden doma iz národne Šaleške doline, ki čuje na ime H r i b e r š e k, drugi G r o l n i k iz slovenske Železne Kaplje; dalje neki materijelno hirajoči trgovci. To so večinoma sami renegatje in taka je ona elita Črnska, kateri se župnik Centrih klanja in s katero hodi

kuhan in pečen. Ta klika torej komanduje in strahuje vse druge naše vaščane, katerih nekateri le prisiljeno z njo držijo. Ona pa je le takrat jedina, kadar se bližajo volitve, drugače se pa nje člani črtijo in ravšajo mej seboj, da je veselje.

Tak je torej okvir, v katerem se zrcali naša garda z župnikom vred in katerej je prihitev v „Slovenci“ na pomoč g. F. H., ki je poleg tega hotel našega neumorno in nevstrašljivo delavnega rodoljuba g. Walterja tudi še v privatnem pismu strmoglaviti. Naš Walter, ki je jako nadarjen sin nekega žreblijarskega mojstra in hišnega posestnika pri Črni, uživa naše popolno zaupanje, če tudi ga liberalni župnik g. Centrih nazivlje redno „pobalinom“. Sploh se poslužuje ta posvečeni gospod dostikrat tako neotesanih izrazov, da je sramota čuti take besede iz ust duhovnikovih. Da je g. Walter župniku Centrihu in njegovi liberalni stranki trn v peti, je istina, a da se ga bode znebil, ali celo uničil, ugonobil, tega naj si vsi skupaj nikari ne domišljajo. Nam Slovencem v Črni ne preostaje drugača, nego pomilovanje teh gardistov in njihovih plačanih pomagačev.

Domače stvari.

(Dnevni red seji Ljubljanskega občinskega sveta) v terek 17. dan junija letos ob 6. uri zvečer v mestni dvorani: I. Naznana predsedstva. II. Obljube meščanov. III. Dopolnitev odseka za imenovanje ulic. IV. Finančnega odseka poročilo o mestnega loterijskega posojila in mestne klavnice računskih zaključkih za 1. 1889 in proračunih za 1890. leto. V. Stavoiinskega odseka poročilo a) o mestne občine prispevku za gradnjo deželne bolnice; b) o kolavdacijski slikskega, kamenoseškega, kleparskega, pleskarskega in mizarškega dela v novi mestni vojašnici. VI. Poročilo odseka za oleščavo mesta o preloženji Tržaške ceste. VII. Vsprejem občanov in meščanov.

(Kalan contra „Brus“.) Bojeviti kapelan Trnovski uložil je proti g. Železnikarju, uredniku „Brusovem“ tožbo zaradi pregrevšča zoper varnost časti po § 488. k. z. Povod tožbi so Izidorja Muzloviča premisljevanja v Brusa 9. štev., v kateri se tožitelj baje obdolžuje „zanemarjenja stanovskih dolžnosti kot duhovnik in kapelan Trnovske župnije z navajanjem izmišljene prigodbe.“ Ta pravda bode izvestuo zanimiva.

(Iz Zagreba:) Danes, dne 14. t. m. bila je obravnavna proti g. Pečnjaku, uredniku „Obzora“, zaradi notice o procesiji na Rešnjega telesa dan. V dotičnej notici reklo se je, da se ban Khuen pri procesiji „ni držao dostojanstveno i ozbiljno“ in to bil je povod zatožbi, dasi, kakor se je pri obravnavi konstatovalo, nihče tožil ni. Urednik bil je obsojen na 200 gold. globe, in na 300 gold. izgube na kavciji. Mej nagibi obsodbe se pravi, da je dotična notica zagrešila se proti § 300. k. z. Ker je urednik dovolil uvrščenje članka, a ne more povedati pisca, mora se obsoditi zaradi zanemarjenja pažnje. Urednik prijavil je priziv zaradi krivde in kazni.

(Gosp. Jurij Šubic,) slavni naš slikar, pride začetkom julija iz Pariza v Ljubljano in prines seboj dve lepi slike, naročeni za glavni altar cerkve „Pri Božjem grobu“. Altar izdeluje kamnoški mojster g. Feliks Toman. Gosp. Šubic slikal bode po naročilu g. župnika o. Medica presbiterij cerkve na Rožniku „al fresco“.

(Koncert.) V sredo ali četrtek priredi v redutni dvorani koncert mlada pianistinja Natalija Pitipy, ki je v zadnjem času z dobrim uspehom koncertovala po raznih grških mestih, in tudi v Atenah, dalje pa po nekaterih dalmatinskih mestih, kakor v Zadru, Spletu itd. Kakor razvidimo iz predloženih nam italijanskih listov in iz Spljetskega „Naroda“, je mlada gospica — Grkinja iz Trsta — spretna umetnica in ima dobro umetniško ime ter utegne koncert njen zanimati prijatelje glasovirskega igranja. Pri koncertu sodelovale bode iz prijaznosti nekatere tukajšnje glasbene moči. Želimo mladi umetnici najboljšega uspeha, zlasti, ker nam je iz Trsta od prijateljske strani priporočena.

(„Slovenski Pravnik“) prinaša v 6. številki nastopno vsebino: 1. Dr. K.: Ako se vložita istočasno prošnja za odpis in prošnja za vknjižbo zastavne pravice, kako je postopati glede prednosti?

IV. 2. Dr. K.: Ovira li zabeležba nameravanega odpisa parcel po smislu § 3. zak. z dne 6. februarja 1869, št. 18 drž. zak. eksekucijo glede teh parcel v iztirjanje pozneje zastavno-pravnih vknjiženih tirjatev in za koliko časa? III. 3. A. Lubec: Dobitkovina in kmetijske žage. 4. Dr. Fr. Zupanc: In sodno-zdravniške prakse. (Dalje). 5. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo: a) Motena posest: Dovolitev, potrebna v pridobitev posesti (§ 313. obč. drž. zak.) na reči družbe, mora izhajati od zastopstva družbe. Tudi „in possessorio summarissimo“ je navesti v obravnavi okolnosti, o katerih je zaslišati priče; b) Kakor občine, mogu tudi sela pridobivati imovino (§ 27. in 276. obč. drž. zak.). Kazensko pravo: Ako poročajoči duhovnik koga v cerkvi ne pripusti k poroki kot priče zgol iz razlogov cerkvene discipline, ta napad na čast ni razčalitev časti, ker ni prav protiven, ker je duhovnik pri poroki tudi cerkveni organ. 6. Iz upravne prakse. 7. Književna poročila. 8. Drobne vesti.

(Solčni mrak.) Čitatelje naše opozarjamо še jedenkrat na jutrajšnji solčni mrak, ki začne — kakor smo že obširneje poročali v listu našem z dne 12. t. m. — jutri v terek zjutraj ob 9. uri 24 minut, narašča do 10. ure in 27 minut in konča ob 12. uri in 12 minut. Skozi temno okajena stekla opazuje se najbolje znamenita ta prikazen, komur neso na razpolaganje drugi pripomočki.

(Strela udarila v stolno cerkev sv. Miklavža.) Mej kratko nevihto preteklo sabboto popoludne udarila je strela malo pred četrto uro v zvonik stolne cerkve, a k sreči ni prouzročila posebno velike škode. Kakor smo izvedeli od nasproti cerkve stanujočih očividev, švignila je strela čez streho škofjskega poslopja, ter udarila ravno pod uro bržkone v kositarjevo streho okrajka, od tam pa odskočila v zid ter ga prebila na dveh krajih tako, da je opeka in za pest debelo kamenje se usulo daleč na okoli. Letela je potem preko kora, tam baje odbila angelju trobento, potem pa prebila zopet zid na pročelji, mej stolpoma nad vrati nasproti škofije, od tam pa je bržkone našla po kositarjevem žlebu odvod v zemljo. Udarec bil je tako silen, da so iz obližja ljudje kar v trumah vkupe privreli gledat, kaj se je zgodilo. Še na večer bilo je polno radovednih gledalcev, ki so zrli kvišku na razpokline. Čuli so se mnogi glasi začudenja, da na zvoniku stolne cerkve ni strelovoda, kakor je to na drugih zvonikih vendar običajno.

(Kleparski pomagači) ne bodo štrajkali. Večina mojstrov pripoznala je 11urno delo — od 6. zjutraj do 6. zvečer, z jedno uro opoludanskega počitka — pomagači pa so odnehalo od drugih svojih terjatev in se je tako rešilo mirnim potom to vprašanje. Pri jednem mojstru pa, pri g. Korunu, ki ni hotel dovoliti ničesar — zapustilo je danes delo 5 pomagačev, ki so odšli, v delu ostala sta dva, druga dva pa delata zunaj mesta.

(Obrtniško društvo v Barkovljah,) kateremu je načelnik vrli rodoljub in odbornik g. Ivan Martelanc, praznovalo je včeraj svojo desetletnico.

(Slovensko petje v preteklih dobah.) Drobčinice za zgodovino slovenskega petja, spisal, izdal in založil Fran Rakuša, nadučitelj Natisnila „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani. To je naslov lični knjižici, obsegajoči 171 stranij v 32° obliki, okrašeni z 13 tako dobro izvršenimi slikami nekaterih slovenskih skladateljev. Tisek in vnanja oblika knjižice sta prav ukusna in delata čast zavodu, v katerem je knjižica zagledala beli dan. Glede na veliki trud, ki ga je imel izdajatelj z nabiranjem gradiva in na velike stroške, katere v nas prizadeva izdaja jednacega ilustrovane dela, moramo reči, da je cena knjižici res tako nizka, da si jo more omisliti vsak izobražen Slovenec. Veljala bode samo 80 kr. — Ker je ta knjižica prva te stroke v našem domaćem slovstvu, hočemo obširneje spregovoriti o njej, kakor tudi zasluži, v jednej bodočih številki našega lista. Za danes pa jo toplo priporočamo slovenskim domoljubom, preverjeni, da bodo pridno segali po njej.

(Zadržtvene namene sodarovali, Triglav:) Gosp. Vekoslav Mikl, trgovec v Ormoži, 5 gld. (kot podporni ud); g. dr. J. Rudolf v Konjicah, 2 gld.; gospa Sajnko vičeva v Središči, 1 gld. Najprisrčnejša hvala!

(Popravek:) V dopis „Iz Gradca“ priobčenem v številki od dne 7. junija urinili ste se

dve neljubi pomoti. — Slike Triglava z Blejskim jezerom na slavoloku ni naslikal g. Potrči nego želesn. postaje predstojnik g. J. Gross. — Sv. mašo v trški kapeli je služil č. g. Fr. Sajnkovič, duhoven v pokoji.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Berolin 15. junija. „Norddeutsche Allgemeine“ piše: Časnikov domnevanje, da bode državni kancelar Caprivi cesarja Viljema v Rusijo spremjal, postal je resnica.

Dunaj 16. junija. Opoludne vršila se je slovesna renuncijacija nadvojvodinje Marije Valerije. Po nagovoru cesarjevem, ki je vse prisotne pozval za priče temu činu, prebral je Kalnoky odpovedno pismo, na katero je nadvojvodinja prisegla in katero sta ženin in nevesta podpisala. Potem podpisala sta Marija Valerija in Fran Salvator ženitveno pogodbo.

Valencija 16. junija. V vasi Puebla de Rugat več koleri pobobnih slučajev. Štiri osobe umrle.

Razne vesti.

* (Sneg na Semeringu.) Na Semeringu pal je 12. t. m. sneg. Planine okrog so s svežim snegom pokrite.

* (Na bojišči Maratonskem) izgrebli so kamen, o katerem se misli, da je isti, katerega je Miltiades postavil v spomin na bitko s Perzijanci. Kamen bodo prepeljali v Atene, da učenjaki določijo napis.

* (Gladu umrl je) neki Toma Sutton v Dubuque, v državi Jova v Ameriki. Želodec in čreva so mu otrpnela, da nobena jed ni ostala v njem. Postil se je 95 dnij in užival ni ves ta čas nič drugzega, kakor sodno vodo.

* (Ogromen zvon.) V Parizu na Mont Martre-u zgradili bodo Jezusovo cerkev. Brata Paccard v Annecy ji ulila sta za to cerkev 16.000 kilogramov težek zvon, kateri meri v premeru nad 3 metre. Kembelj sam bode tehtal 750 kilogramov. Za zvonišče podaril je grof Henrik Moulbron, lastnik gradu Chauffailles v provinciji limousinskej velikanski hrast, ki nema para 30 milij na okrog. Ta hrast meri 1.60 metrov v premeru.

Poslano.*)

Gospod urednik!

Nezaslišana nebržnost civilnobolnične uprave Ljubljanske glede prevažanja teško obelelih s kolodvora v bolnico presega istino že vse meje in je tako gorostasna, da sva prisiljena, osvetliti jo, ter prositi Vas, da vspremite te vrste v velenjeni Vaš list. Da je slučaj pojedin slučaj, bi se še prezrlo, potrpelo in molčalo, a ta je iz naših krajev samo že tretji, živ dokaz, da se povsodi in vedno ravna jednak! Principi obsta! Dalje molčati bilo bi greh!

V soboto, rano zjutraj, posekal je bil tesar Martin Močilar pod Polšnikom nekaj smrek, ter jih po drči spuščal niz dolu. Urejal je baš v dolini ležeče, ko se gori na strmini v visu sproži ogromno steblo, ki, prihruščavši v nižino, zadene ob druge smreke tako silovito, da so se kar hipoma skotale, podrle niže stoječega nesrečneža na tla, ter čezenj drvile dalje. Poškodovale so ga seveda strašansko, — jedno nogo ima od kolena doli kar vse strto in zmečkano. Malo živega prinesli so popoludan na Savo.. Kamo s siromakom drugam, nego v bolnico? Oddal se je torej ob 2. uri 45 m. popoludne na upravo bolnišnično telegram, v katerem se prosi, da se pride k mešanemu vlaku z nosilom po teškoranjencu. — Revež bil je tolikaj slab, da se ga je moralo na slamnici ležečega v navadnem tovornem železniškem vozu odposlati v Ljubljano. S potoma bil je zbog silnih bolečin skor u vedno nezavesten. Človek bi se nadejal, da se bode bolnična uprava podviza, ter nemudoma poslala nosilo po siromaku. A kaj še! Pri mešanem vlaku ni bilo nikogar! Bolnik bil je vsled bolečin, potenciranih vsled vožnje, tolkanj zdelan, da se tudi ni zamogel poslužiti izvoščaka, — in v fijakerji, z zdrobileno nogo sedeč voziti se, to bi bilo tudi malo preveč. Siroteja položili so torej pod milim nebom na tla in sedaj čakaj nosila! Kmetsk spremljevalec mu, kojemu je celo ob dan popolno neznan mesto, begal je potem od Poncija do Pilata, proseč pomoči. Dobil je konečno človeka, ki ga za plačo 25 kr. pelje v bolnico. A kaj rekò tam? Da ne vedo druzega, nego da pride tekošranjenec z mešancem v bolnico, ter da jim vse drugo nič ni mari!! Na prošnjo, da naj mu vsaj sedaj preskrbe nosila, ker ranjenec leži na planem, dobi isti odgovor, da vse to jim nič mari. Kmet iskal je potem okolu jednjaste ure po noči nosila in postrešekov po Ljubljani, — a o tem ležal je izmučeni ranjenec na kolodvoru na golih tleh pod milim nebom sam!!

Veste kaj se to pravi, Vi gospoda pri bolnišni upravi?! Konstatujeva tu, da se je v posla-

*) Za objave pod to rubriko odgovorno uredništvo odgovor.

nici prosilo nosila k mešanemu vlaku! — To Vas toraj ne briga, gospoda? Ali zahtevate morda, da bode bolan nemanič, recimo, od najskrajnejše meje Kranjske, vzel nosilo in štiri ljudi z doma ter plačal želesnico, da ga potem v Ljubljani preneso s kolodvora k Vam? Ali nemate toliko uma, da to čuda stane?! Ali Vam istinito napravi toliko truda, ako pošljete hlapca dolu do zavoda postrešekov, ki jih avizira, da gredo ta in ta čas po bolnika na kolodvor? Pa saj ne boste oporekali, da nemate sami nosil in slug na razpolago! Ako pa, skrb Vam bodi, da to javite dotičnemu oblastvu, ki prevzame potem vso zadevo v svoje roke. Čemu torej vspremite poslanice, v katerih se Vas prosi prevažanja obolelih? Ako pa istinito ni to posel Vaš, čemu ne javite tacib slučajev slavnemu deželnemu odboru, ki bi nas potem potom novin, cerkevih oblastev in županstev poučil, kam se nam je obračati v jednakih prilikah?! Pomnite, da je neveč kmet dvojen siromak, da drugej prelahko troši krvavo pridobljeni novec, mesto izdavati ga za brezvsečne telegrame! — Ali ste se morda bali, da ne dobite poverjenega forinta za nosača? Ako ga ne premore bolnik, saj Vam jamči občina zanj, ako ta ne, cela dežela! Je li to človeško, ljudomilo, teškoranjence, prispevšega od daleko, dve uri ležati pustiti na planem brez pomoči, kajti Močilnikarja spravili so ptuji nosači stoprva o polunoči v bolnico, a vlak pribaja v Ljubljano že ob 9. uri 48 m.!? Ali zahtevate morda celo, da naj bi bil bolnik kar sam peš prišel k Vam? Ali res menite, da je ranijeni siromak kakor pes?! In to niste storili v prvo! Rajnega trgovca J. pustili ste, navzic telegramu, tudi poldrugo uro, in to o božiči, ležati na kolodvoru! In hlapca J. s Save z dvakrat ulomljeno nogo isto tako! Ni čuda, da se potem seljak boji bojnike, huje nego samega hudiča! Diximus!

Na Savi 10. junija 1890.

Frid. Berdajs, Fran Podkrajšek,
vlastelj in občinski odbornik. železnične postaje načelnik.

Loterijne srečke 14. junija.

V Linci: 77, 61, 85, 22, 38.
V Trstu: 38, 49, 88, 64, 11.

Tujci:

14. junija.

Pri **Malléz**: Weiss, Bleyr, Schick, Herrberg, Goritz, Krenn z Dunaja. — Strohbach iz Maribora. — Hren Pl. Eischer iz Kočevja. — Bratkovič iz Trebnjega. — Tierman z Bleča. — Stein z Leneschitz. — Plantan, Globočnik iz Radovljice. — Balouc z Senožeč. — Kempler iz Tešna. — Baron Samaruga iz Gorice. — Teodor in Ferdinand Kreipner iz Sarajeva. — Dr. Škofic iz Škofjeloa.

Pri **Slonu**: Eisenschütz, Goldhammer, Göber, Petrovits, pl. Küttel z Dunaja. — Dubrovic iz Dalmacije. — Frihauz iz Gorice. — Hauckelt iz Dalune. — Sonnet iz Trbovlja.

Umrl se v Ljubljani:

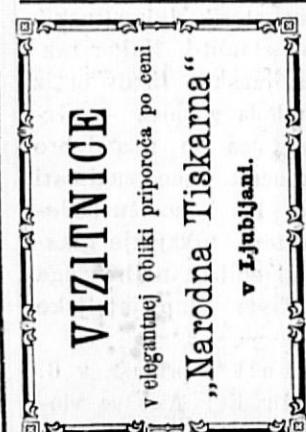
14. junija: Marija Kos, delavčeva hči, 4 leta, Streliške ulice št. 11, za jetiko. — Lovrenc Tirčar, delavčev sin, 10 mesecov. — Opekarška cesta št. 35, za katarom v črevih. — Jožef Galovič, kočijaž, 47 let, Dunajska cesta št. 22, za abscesom na jetrih.

15. junija: Ivan Bercic, črevljar, 59 let, Ulice na Grad št. 12, za kapajo.

Tržne cene v Ljubljani

dne 14. junija t. l.

	gl. kr.	gl. kr.	
Pšenica, hktl.	6.97	Špeh povojen, kgr.	— 70
Rež,	5.36	Surovo maslo,	— 70
Ječmen,	5.04	Jajce, jedno:	— 2
O'res,	3.41	Mleko, liter	— 8
Ajda,	5.20	Goveje meso, kgr.	— 59
Proso,	4.87	Teleće	— 54
Koruz,	4.87	Svinjsko	— 62
Krompir,	4.62	Koštrunovo	— 40
Leča,	11	Pištanec	— 35
Grah,	16	Golob	— 18
Fizol,	9	Seno, 100 kilo	— 1.78
Masio,	88	Slama,	— 1.87
Mast,	70	Drva trda, 4 metr.	— 6.40
Špeh frišen	60	" mehka, 4 "	— 4.40

1 parni stroj s 45 konjskimi silami, ležec, z napajalno sesalnico;
1 parni kotel z 1 bouilleur-om in postavno armaturo;
1 ploščinast kamin 20 m visokosti in 1.2 m premera;
15 metrov transmisij z gonilnimi krožci za 6 jednojih žag z jarmom, v konstrukciji, ki je v tukajšnjej deželi navadna;
2 kompletne žlebove za horizontalno gonjo jermenov, z železno in kamnitno podstavo;

prodá se po ceni skupno, oziroma tudi **posamične sestavine**. — Kaj več pove

vojvode Auersperga gozdni urad v Kočevji.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
14. junija	7. zjutraj	734.4 mm.	16.8° C	sl. svz. obl.	d. jas. obl.	1.00 mm.
	2. popol.	734.0 mm.	25.6° C	sl. jzh. obl.	dežja.	
	9. zvečer	735.3 mm.	15.2° C	sl. jz. obl.		
15. junija	7. zjutraj	735.5 mm.	16.0° C	sl. vzh. obl.	d. jas. obl.	0.80 mm.
	2. popol.	735.6 mm.	21.0° C	sl. szh. obl.	dežja.	
	9. zvečer	737.9 mm.	14.6° C	sl. szh. obl.		

Srednja temperatura 17.5° in 17.9°, za 0.9° in 0.5° pod normalom.

Dunajska borza

dné 16. junija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 88.40	gld. 88.65
Srebrna renta	89.55	89.45
Zlata renta	109.50	109.50
5% marčna renta	101.10	101.10
Akcije narodne banke	96.60	96.60
Kreditne akcije	303.25	303.70
London	117.30	117.10
Srebro	—	—
Napol.	9.32	9.32
C. kr. cekini	5.56	5.56
Neunske marke	57.60	57.55
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	133 gld. — kr.
Državne srečke iz 1. 1864	100	175 " 50 "
Ogerska zlata renta 4%	103	10 " 10 "
Ogerska papirna renta 5%	99	40 "
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120 " 75 "
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	117	75 "
Kreditne srečke	100 gld.	185 " 50 "
Rudolfove srečke	10	19 " 50 "
Akcije anglo-avstr. banke	120	152 " 50 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	220	25 "

Odbor akademičnega društva „Triglav“ javlja svojim udom in prijateljem tožno vest, da je v soboto dne 14. junija zjutraj v Rimskih toplicah, na rojstnem domu svojem, preminil dolgoletni njegov ud in odbornik, gospod

JOŽEF OŽEK

cand. iur.

v 29. letu dobe svoje. Truplo predragtega rajnika se je danes ob 9. uri zjutraj izročilo večnemu počitku. Blag mu bodi spomin!

(493)</p